

MAGYARSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre... 3.—	Negyedévre... 3.60
Félévre... 6.—	Félévre... 7.—
Egész évre... 12.—	Egész évre... 13.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
Hirdetések: petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Magyar szocialisták.

Írta: Bernát István.

Budapest, április 24.

Husvétkor két nagy gyűlést is tartottak. Egyiket Budapesten, az ugynevezett nemzetköziek, akik magukat az igazi szocialistáknak tartják, a másikat Nagy-Szalontán az újjászerveztettek, akik az előbbiekkal összeveszve, most magyarosabb és mondjuk keresztényesebb hurokat pengenek. Átnéztük azokat a tudósításokat, melyek ezekről a gyűlésekről szólottak. Igyekezünk hiven és elfogulatlanul képet alkotni magunknak arról, mit értek el idáig a magyar szocialisták és mit várhatunk tőlük a jövőben.

Nem mondanánk igazat, ha eltagadnók, hogy a szervezkedés körül elért sikerek meglepnek bennünket. Hiszen a nemzetköziek közel 66.000 korona bevételről számolnak el s a párt rohamos térfoglalásával dicsekszenek. Az a tény, hogy ezek a többnyire szegény, sőt földhözragadt emberek hajlandók önkéntes adományok révén évről-évre ily tetemes összeget adni össze, mutatja, hogy komolyan veszik a dolgokat, képesek áldozni azokért az eszmékért, melyeket jóknak és szükségeseknek tartanak. Tanulhatnának tőlük mások, olyanok is, akiknek bővebben van parázs pénzük. Egy másik jelentékeny mozzanat az, ami a jelentésben szintén fel van említve, hogy a szocialista munkásokat szocialista egyetemi tanulók oktatják és ellátják érvekkel a küzdelemre. Nem tudjuk, vajjon az egyetem urai tájékozva vannak-e arról, mily irányu ez az oktatás, nem lépi-e túl azt a határt, melyet neki a társadalom rendje s az ország jövője szab? Érdemes lenne, hogy érdeklődjenek iránta.

A nagyszalontai gyűlésen főleg az oláh nyelvű kiküldöttek nyilatkozatai jelentékenyek, amelyekből kiderül, hogy az oláh, ha békében hagyják, nem ellensége a magyarnak és hogy a gazdasági kapcsolatok azok, amelyekkel legkönnyebb a széthúzó elemeket egyesíteni.

Ezek az észrevételeken túl, az egész szocialista mozgalomnak Magyarországon kevés magja van. Izgatás az általános szavazati jog mellett, idegen jelszavak lenyomása, az elégedetlen elemek összegyűjtése és felizgatása, az osztálytudat sürü emlegetése, az osztályparlament leszólása, körülbelül ennyi az egész, amit elérni tudnak. Arról, hogy olyan pozitív alkotásokkal számolnának be, melyeket a nép érdekében életbe léptettek, vagy életbe léptetni szándékoznak, alig van szó, sőt őszintén megvallják, hogy nekik a külön vámterület azért kell, mert akkor tönkre fog menni a kisiparos, ellenben szaporodik a gyári munkás, tehát az elégedetlen proletár. No hát, ha ilyen dolgokat akarnak, már akkor ezért is egymagában megérdemlik, hogy oda kívánjuk őket, ahol a bors terem. Azok, akik nyugodt szívvel és megfontolva kívánják,

sőt elő akarják idézni ezer meg ezer kisiparosnak tönkremenését, lehetnek ügyes izgatók, lehetnek élelmes férfiak, de hogy nem barátai a népnek, hanem legfőlegb félrevezetői, az mindenki előtt tisztában lehet, ki e dolgokat nyugodtan átgondolni és mérlegelni képes. Van annyi józan értelem népünkben, hogy ha egyesek hajtanak is a szocialisták esábitó szavára, a többség átlát a szítán és nem hajt rájuk. Ellenkezőleg a magyar kisiparos-osztályban, mely legutóbb a szövetség segítségével oly szép fejlődésnek indult s a jövő alapjait annyi szép remény közt rakja le, reméljük, lesz annyi férfiaság és önértzet, hogy ha eddig még nem tudta volna, tudni fogja ezután, mint bánják el a nemzetközikkal, mit tartson az ő jó tanácsaikról és bőven szórt ígéreteikről. Izgatni, rombolni könnyű, egy kicsiny gyermek vigyázatlansága elhamvaszthatja azt a házat, melynek létesítése évek becsületes és okos munkáját kötötte le. De tessék megkísérteni az építést, ott lássuk meg, ki a legény a gáton!

Nem az a népnek barátja, aki be nem teljesíthető vágyakat költ benne és ezen a réven boldogtalanságának kovácsa lesz, hanem az, aki megadja a jogos vágyak érvényesülésére az eszközöket, aki békét olt a szívekbe és így megteremt az eredményes munka feltételét. Ezek azonban nem a magyar szocialisták. Ha ehhez hozzáveszszük a fáklýásmenetet, melyet Bokányiuknak rendeztek azért, mert a franciákat utánnozva, szidta a papokat és lehurrogott oly hazafiakat, kiknek cipője sarkáig sem ér, akkor bizony hajlandók leszünk azt következtetni, hogy ez az egész mozgalom alig való egyébire, mint egyesek javára és arra, hogy a nyugoti országok nagyjelentőségű és komoly szocialista mozgalmait kifigurázza. Az egyébiránt, hogy a szocialista urak papi javak elkobzásáról beszélnek s a klerikalizmust emlegetve tulajdonképen a vallást támadják, kell, hogy a legerősebb harcra keltsen bennünket ellenük. Ha annyira barátai a népnek, miért nem beszélnek az uszora ellen, miért nem követelik a szövetségzetek szaporítását, miért nem támadják határozottan a kartelleket, melyek kizsarolják a népet? Bizony szánni valók azok, kik ezeknek az apostoloknak lépre mennek és őket még pénzzel is támogatják.

A csanádi püspök a kivándorlásról.

— Dessewffy Sándor püspök körlevele. —

Budapest, ápr. 24.

Dessewffy Sándornak, a csanádi egyházmegye nagytudományú püspökének minden újabb pásztorlevele valóságos irodalmi és társadalmi esemény. Apostoli szeretettel és tudós alaposággal nyul hozzá a társadalmi kérdések legégetőbbjeihez. Most kibocsátott legújabb pásztorlevelében a kivándorlás szomorú tényéről emlékezik meg s papjainak azt a keresztényi szép

tanácsot adja, hassanak a népre, világosítsák fel a kivándorlókra váró ezer veszélyről, nélkülözésről. Megemlékezik a délvidéki németekről is, kik a legutóbbi időben lelketlen agitátorok áldozataivá lettek. A közérdekű pásztorlevél főbb részeit itt adjuk:

Az utóbbi évtizedek folyamán a közlekedési eszközök olcsósága s a hazátlan és lelkiismeretlen ügynökök által felizgatott képzelet folytán valóságos kivándorlási láz fogja el a föld népét. Evről-évre mind többen és többen hagyják el magyar hazánkat, névleg egyházmegyénket is és mint «hazájának és polgártársainak ellensége», vérmes reményekkel törtetnek Amerika felé. A szülő elszakad gyermekétől, a testvér testvérétől; földünk munkabíró karok nélkül, a lelkipásztor nyáj nélkül marad. Elszorul szívünk, midőn látjuk, mikép pusztul a föld és mint válik honatalanná népe! Ezt az áramlatot azon kor szülte, amely kitepte népünk szívéből az örök mennyei javak után való vágyakozást, amely elidegenítette Jézus keresztjétől, amely arra tanította, hogy csak az a mienk, amit a földön eszünk, iszunk, élvezünk. Az «ubi bene, ibi patria» elve amennyire nem keresztény, oly kevésbé magyar.

Nem tagadom, — sok alapja van a panaszolkodásnak: csekély a kereset, sok a közteher, tehát nehéz a megélhetés. Azonban eltekintve attól, hogy a megelégedettség a legnagyobb boldogság e világon, amelyet semmiféle munkabérrel, jövedelemmel megvásárolni nem lehet, el ne higgyétek, Kedves Hiveim! hogy odaát Amerikában rózsás ágyak várakoznak reátok. Edesszavu ágensek és a ti csontjaitok felett üzérkedő hajóstársaságok aranyhegyeket ígérnek, pedig a kivándorlottak legtöbbje csak tüskét és bojtorjánt talál. Nem csupán hazánkból, de Európa összes országaiból, sőt más világrészekből is milliók meg milliók mentek elöttek Amerikába s földjének kövérségét, intézményeinek dus jövedelmét már rég elharácsolták. Hivatalos jelentések szerint a munkabérek évről-évre olcsóbbak, az élelmi cikkek pedig drágulnak. Amikor tehát a mi népünk, amely nem érti az ottani nyelvet, nem ismeri az amerikai népek szokásait, munkáját, viszonyait, amelynek szervezete nem szokta meg az új világ égalját, amikor szételint Amerika földjén, amelyet tejjel-mézszel folyónak festettek le előtte, keservesen csalódik várakozásaiban.

Ha a sivár hegyi vidékek lakói kivándorolnak, ezt még meg tudom magyarázni. De amidőn a dunántúli jobb módú magyar családok Amerikába kivánnak, midőn a mi délvidéki németekünk lesznek hitelenekké a magyar földhöz, kik az ország Kánánjának «aranykalászsával ékes rónaságait» lakják, kik többnyire jobb módba jutottak, hogy velők az ország alig egy vidéke hasonlítható össze, mondom, mikor ezeket is megszállja a kivándorlási láz, könnyelműen kockára téve a saját és gyermekeik hitét és jövődjét: ezt legalább is nem értem.

Lelkem nagy megnyugvásával tapasztalom, hogy az elmúlt évben támadt azon vélemény — amelyet én soha el nem hittem — mintha németajku hiveim szívében megfogytakozott volna a magyar hazához való szeretet, téves híreszteléseken alapult s igaz belőle csupán annyi volt, hogy id-geből jött bujtogatók akarták ugyan az őket mástól századon át önteláldozással tápláló anya, a magyar nemzet

testéről letépni, minden iparkodásuk azonban hazafias németajku hiveim józan ellenállásán, hazaszereteten megtört. De ha most azt kell látnom, hogy lelketlen üzerek mézes szavaira könnyedén elhagyta a Gondviselés által bőven megáldott magyar hazát, már-már azt kell hinnem, hogy az alldeutschi izgatók aknamunkája mégis valamelyes eredményel járt.

Kedves Papjaim és Testvéreim! Minálunk ma kiválóan fontos szerep jut a magyar papnak ama kérdésben, midőn arról van szó, hogy a félrevezetett népünket a kivándorlástól visszatartsuk, lábukat apáik házitűzhelyéhez kössük, őket a magyar haza boldogulására itthon marasztaljuk. Azért kérve kérem szeretett Papjaimat, hogy a kivándorlási láz lecsendesítésére megindult társadalmi mozgalmat s a magyar kormány ez irányú törekvéseit minden tehetségükből és azon kötelességüknél fogva támogatásuk, amelyet papi állásuk és hazafiságuk reájuk ró. Első sorban igaz keresztény meggyőződést és érzelmeiket ébreszteszenek hiveikben. Figyelmeztessék továbbá hiveiket azon szinte *leggyőzhetellen nehézségekre*, amelyekkel a bevándorlók találkoznak, akik az angol nyelvet nem értik, a viszonyokat és embereket nem ismerik, kiknek testi szervezete az ottani klímához szokva nincsen; hogy a munkaerők beözönlése folytán a kereset csekélyebb, a megélhetés nehezebb s így megszámlálhatatlan azon honfitársak száma, akik odaát nyomorúságban sinlődnék. A lelkesek kíséjének figyelemmel községeikben minden a kivándorlásra vonatkozó mozgalmat; névleg ha ily *hitnélküli spekuláns ágensek* jelennek meg népük körében, kik őket a kivándorlásra csábítják, erről haladéktalanul tegyenek jelentést az illetékes polgári hatóságnak. Ne feledkezzenek meg továbbá azokról sem, akik községeikből már régebben Amerikába vándoroltak. Lépjenek velük levelezésbe, törekedjenek bennük a szülőföldjük iránt tartozó szeretetet ébren tartani s őket lehetőleg arra bírni, hogy hazájukba visszatérjenek. Minden iparkodásával végül azon legyen a papság, hogy a kivándorlás okainak megszüntetésében közreműködjék, főleg, hogy a nyomorúságos állapotokon segítsen és munkás népünk előtt új jövedelmi forrásokat nyisson. Új jövedelmi források előteremtésében és a meglevő művelési ágak fokozása körül igazán *atyai gondoskodással* jár elöl a mi *földművelésügyi kormányunk*. Valósággal kis könyvtár telik azon könyvekből, amelyeket e célból iratott: «A magyar gazda kincsesháza», «Hasznos és kártékony rovarok», «A

szőlőművelésről» stb. stb. Mindezek népszerűen, a mi viszonyainknak megfelelően irvák s arra vannak hivatva, hogy népünk anyagi jólétén lendítsenek. Amíg e könyvekből a készlet tart, a miniszterium ingyen megküldi papoknak, tanítóknak, akik ezt egyszerű levelezőlapon kérik.

Kérve kérem szeretett Papjaimat, hogy hiveiket saját jól felfogott érdekükre való tekintettel és a magyar haza iránt tartozó kötelességből a kivándorlástól megóvják és a magyar haza szeretetében megtartsák.

Budapest, április 24.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melynek napirendjére van tűzve: az indítványok bejelentése, az indemnitá, a kérvények során a fedezetlen határidőüzellet eltörlésére beadott petíciók, végül az interpellációk. Az indemnitá javaslatához szólásra fel vannak iratkozva: *Nessi Pál, Barta Ferenc, Gál Nándor, Gabányi Miklós, Kállay Lipót.*

A szabadelvű párt egysége. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Némely lapoknak állhatatosan ismételt híradásai, hogy a közeledő ex-lexszel szemben a szabadelvű párt kebelében eltérő nézetek állanak szemben egymással, a mi értesülésünk szerint nem egyebek célzatos híreszteléseknél. A szabadelvű párt tagjai törhetlen szolidaritásban ragaszkodnak a katonai javaslatok tekintetében kezdettől fogva elfoglalt álláspontjukhoz. Ezen a következetes magatartáson nem változtat az ex-lex bekövetkezése, amelyért a felelősség ország-világ előtt az ellenzéknek obstruáló részét terheli. Ily körülmények közt a szabadelvű párt vezetősége nem látott okot arra, hogy a párt külön manifesztációban nyilvánítsa elhatározását, különösen mivel *Szell Kálmán* miniszterelnök legközelebb fel fog szólalni a képviselőházban, hogy ez egyedül illetékes fórum előtt tájékoztassa a közvéleményt a helyzetről.

A magyar Himnusz. A képviselőház tegnapi ülésén *Rátkay László* a következő törvényjavaslatot nyújtotta be:

Törvényjavaslat

az egységes magyar nemzet himnuszáról.

1. §. Kölcsey Himnusza — melynek szövege és dallama leírva, ezen törvényjavaslat kiegészítő részét alkotja — az egységes magyar nemzet himnuszává avatattik.

2. §. Ezen törvény 1903. augusztus 20. napján lép életbe és végrehajtásával a magyar királyi kormány bízta meg.

A székelyföldi arányosítás. A székelyföldi arányosítás panaszos kérdésében cikkeztek a *Pesti Napló* abból az alkalomból, hogy a marosvásárhelyi királyi ítélőtábla az Udvarhely vármegye *Zetelaka* községében több spekuláns által összevásárolt arányrészekre nézve az arányosítás jogosultságát nem adta meg. Köztudomású ugyanis, hogy az arányosítási törvények szerint aki száz holdnyi arányrészt bír, az a saját részének a közbirtokból való kiszakítását kérheti és ez az arányosítás a közbirtokosság terhére rendeltetik el. A magas arányosítási költségek azonban gyakran egy arányrészt kitevő értéket is túlhaladnak, úgy, hogy a résztulajdonos kiszakítást jogosultságukat már csak azért is potom áron vesztegetik, nehogy a magas arányosítási díjakat viselniük kelljen. Így aztán egyes üzerek potom áron egész községek erdőségeit megszerzik a szegény kiszakítottól. Ebben áll az arányosításnak annyiszor fölpanaszolt baja, melyhez a P. N. azt a kommentárt fűzi, hogy a bíróság által visszautasított zetelakai spekulánsok az igazságügyminiszterhez fölbebizik meg az ügyet, mely eljárásukban őket valószínűleg a «tusnádi mentőangyalok» (értsd: a tusnádi székely kongresszus vezetői) is támogatni fogják. E névtelenül megjelent cikk egyike a leggonoszabb inszINUÁCIÓKNAK, mert hiszen a tusnádi kongresszus közkézre bocsátott jegyzőkönyvei is igazolják, hogy a kongresszus az arányosítási törvény módosítása után a legszigorubb rendszabályokat követelte az arányosítás körül üzött visszaélések megállítására és a birtokos kiszakítók érdekeinek megvédése szempontjából. Ha a törvényhozás a kongresszus intencióit elfogadja, úgy az eddig megvásárolt arányrészeket az ez időszerű tulajdonosoktól elkobozni ugyan lehetetlenség, mint ezt néhai *Molnár Józsiás* kívánta, de a meglevő jogosultságok a részlettulajdonos kiszakítók tulajdonjogának oly szigorú kautelák mellett biztosítottak, hogy a sokszor felpanaszolt lelketlen visszaéléseknek a jövőben tér nyitni nem fog. A *Pesti Napló* cikkének inszINUÁCIÓJA annál képtelenebb és igazságtalanabb, mert minden józan föltevés szerint az a valószínű, hogy a marosvásárhelyi ítélőtáblának a székely kiszakítókra kedvező ítéletét a tusnádi székely kongresszus állásfoglalása sugalmazta.

Tót Nagy András uram fantáziája.

— A Magyarország tárcája. —

Irta: Gabányi Árpád.

Poczik Demeter tekintetes uram áldott jólelkű ember volt. Akárkinek akadt bűja-bánata a faluban, az csak tiszteletes uramhoz fordult s ő eligazította a dolgát jobban, mint akár a bíró, akár a fő-fő törvényszék.

Tót Nagy András uram hitestársa, Rébék asszony is tudta ezt jól s azért mikor egy gyászos este megtörtént vele az, ami még soha, hogy tudniillik az ura kékre-zöldre verte s a derekát majd ketté törte, nem a bíróhoz ment panaszra, de tiszteletes uramhoz.

Hiába protestált ellene maga Tót Nagy András uram is, mondván: «Böcsületes ember doktorhó viszi testi baját, nem a lelki-atyához.»

Rébék asszony mégis csak a paphoz állított be, kényszerítve az urát, hogy vele menjen. Ez — bár kelleetlenül — engedett a hívásnak s vagy 30 lépésről követte az asszonyt, ha másért nem, már csak azért, hogy: «az igazmondásban hiba ne legyen.»

Tót Nagy András uram különben tisztiságos fazekas mesterember volt. A háza is meg a műhelye is a Cserép-utcában «létezett». Mesterességét derekasan végezte, a feleségét becsülte és soha sem állt perben senkivel, legföllebb saját magával úgy vasárnap este, amikor is néha

megesett, hogy a már «glazurazott» kancsó feketét is olyan soká nézegette, hogy haza vetődén, a lábaival szétrombolta azt, amit előtte való napon a kezével megalkotott.

Ezeket tudva, nem lehet rossz néven venni tiszteletes uramnak, hogy csak ámult-bámult, mikor Rébék asszony hupikék arecal oldalt, sántítva, nagy sirankozással bekéredzett hozzá panaszt tenni.

— Mi ütött kigyelmedhez, édes Tót Nagy Andrásné asszonyom, hogy így ki van kelve a valójából?

Csuklott zokogással válaszolt rá a kérdező:

— Hogy mi ütött hozzám, lelkem tiszteletes ur? Hát bizony az uram ütött hozzám, még pedig nem is egyszer, de kétszer sem, ehun ni, martíromságra juttatott. Éppen azért is bátor-kodtam ide a tiszteletes uram elé, hogy tegyen köztünk igazságot, mert ha nem, ugy amilyen igaz, hogy élek, elemésztem magam a világból.

— Hát instálom... szerencsés jónapot kívánok a tiszteletes uramnak... ez a dolog ugy esett, hogy... kezdé Tót Nagy András uram, most lépven be a szent hajlékba, botját a földnek, kalapját a botjára, könyökét a kalapjára, hüvelykujját az állára támasztva. De a tiszteletes félbeszakította:

— Kedves Tót Nagy András uram, becsülöm kelmedet érdeme szerint, de hadd beszéljen előbb az asszony, mert ugy tetszik nekem, hogy ő a panaszos.

Tót Nagy András uram helyeslőleg bólintott,

aztán büszkén magasra emelvén fejét, lesütve szemét, botja hegyével cirkulusokat kezdett rajzolgatni a pádimentumon, de nem szólt egy szót sem.

— Hát kérem alásan, tiszteletes uram, ugy volt, hogy békeségben voltunk együtt tegnap este, lehetett ugy hét óra után.

— Hazugságban vagy, Rébék. Az esteli nyolcat is elharangozták, uram onnét tudom, mert Kadarka szomszéd már elbocsájtotta az öreg Strázsza kutyáját a láncról, pedig ezt mindig estéli harangszó után szokta cselekedni. Csak azért mondom, instálom, mert akármilyen galantéros is a tiszteletes ur a hitestársam irányában, de az igazság mindig igazság marad, még a pap előtt is. Már most asszony, hajts odébb!

Hajtott is Rébék, már nem sirt.

— Hát igen is kérem alázattal, békeségben voltunk, az uram azt mondja, hogy: «anyjuk meglásd, holnap nehéz idő lesz, mert fáj a kalandáriom lábom», «a bizony meglehet», mondok én s éppen az ágy alá akarom tenni a szakajtót, néhány tojás volt benne, gondoltam nem hagyom a kamrában, mert a macska megint le tanálja verni, mint a multkor. Hát egyszer csak nyikorog a pitvarajtó: «Jönnek» mondok, vaj ki lehet? «Nézd meg, anyjuk — mondja az uram — s ha kimégy, hozd be a pipámat a padkáról, ne járj hiába.» Én kifelé igyekszem, hát jön befelé a Hörömpös Gáspár szomszéd, a szücs. Nagyon jól vagyunk egymással, kérem tisztelettel, a tavaly, mikor ugy volt, hogy megmarad a kicsi fiam, hát őt akartuk komaságba,

Harc az indennitás ellen.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 24.

Lengyel Zoltán ma abban a jó reményben jött a t. Házba, hogy kellemetlenségekkel szolgál újra a miniszterelnöknek. A reménye azonban dugába dőlt, mert épp ellenkezőleg sült el a pisztolya. Napirend előtt ma is szóvá tette a sztrájkoló villamos kalauzok ügyét s felolvasott egy csomó villamos elgázolási esetet, amelyeket — az ő állítása szerint — nem adott ki a rendőrség, vagy ha igen, a lapok csupa érdekből elhallgatták. A sajtónak a kis ártatlan meggyanúsítása után Széll Kálmán miniszterelnök válaszolt Lengyel Zoltánnak, akinek a keresett népszerűségét hamarosan leszállította a kellő értékére.

A miniszterelnök épp az ellenkezőjét tette annak, amit Lengyel Zoltán ráfogott. A miniszterelnök hivatalos időn kívül, este fogadta a kalauzok küldöttségét, barátságosan beszélt velük, megígérte, hogy érdekükben lépéseket tesz, a rendőrségtől pedig sürgősen jelentést kér a villamos balesetekről. A t. Ház aztán egyhangulag belenyugodott a miniszterelnök válaszába.

— Helyes, nagyon helyes! — mondta Ugron Gábor.

Kubik Béla napirend előtt azért szólalt fel, hogy elismerését nyilvánítsa a mentők iránt.

Münnich Aurél Polónyi által félremagyarázott szavait igazította helyre, ami Polónyit szeméyes kérdés címén kötelezte a felszólalásra, melynek a végén oda dörögte Münnichnek:

— Mi ebben az ügyben (t. i. a katonai kérdésben) sosem értjük meg egymást.

E kis házi ügyek elintézése után rátértek a napirendre.

Az indennitási javaslatához ma ketten szólottak. Bakó József tiszteletes, aki különösen az 1848-iki 20. t. c. végrehajtását sürgette, Babó Mihály pedig, a halasi Kis-Kossuth, törvényeket citált arra, hogy a király legtöbb idejét Magyarországon töltsen. Természetesen egyik sem fogadta el az indennitási javaslatot. Ezzel az ülés aztán véget ért.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Elnök: Tallán Béla alelnök.

Jegyzők: Gróf Esterházy Kálmán, gróf Teleki Sándor, Trubinyi János.

Elnök megnyitja az ülést s a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat.

de hát a jó Istennek más volt a szándéka. Hát most is az mondom, hogy adj Isten Hörömpös szomszéd, mi járathat van ilyen öreg este? Erre Hörömpös uram csak áll, csak néz, úgy célez, ittas volt egy kissé, mert nem egészen őszinte állásban tartotta magát. Egyszerre csak nagy rivásra fakad, akár egy vászoncseléd és úgy panasolja nekünk, hogy a felesége, már mint a Hörömpös Sára, azt mondotta neki, hogy te bitang, te préda, te cégernek való, nem hisz-lallak tovább, eredj te csára, majd én megyek hajszra és a piszkafával agyba-főbe verte, véresre fakasztotta a fejét s elkergette a házból, mert mivel hogy ő valóni akar. Nagy csudában voltunk erre az esetre mind a ketten s az uram azt mondta rá, hogy: «disznóság!» Magam is nagy méltatlankodásban voltam s egy kicsit tesz-vezek a tüzhely körül, vacsorát melegíték mondom ennek az elkinzött embernek, hadd egyék legalább szegény. Hogy ez alatt a két ember miről beszélgetett odabenn a szobában, azt nem tudom, kérem alássan, de mire én benyitok, hát egyszerre csak nekem esik az uram és elkezd püfölni az öklivel, hol a hátamat, hol a fejemet. En kiáltottam, ő nem szólt, csak ütött. Így vagyok én megfontva, lelkem tiszteltes uram, s hogy mi mián, azt csak a meny-nyekben lakozó Isten tudja, mert ő látja az én hibátlanságomat!... Ezek után Rébék asszony fölcszedte könnyei zsilipjeit és szakadt szeméiből az ár.

Poczik Demeter tiszteletes csodálkozó arccal fordult a vádoltéhoz, ki az idő alatt néma szigorúsággal tekintett a földre s hol a jobb, hol a

Napirend előtt.

Lengyel Zoltán: Hétfőn történt felszólalásakor arra kérte a miniszterelnököt, hogy a közúti villamos vasut sztrájkja dolgában sürgősen intézkedjék s a sztrájkoló alkalmazottak ügyét vegye pártfogásába. Erre eddig nem kapott választ. Azt is kérte a miniszterelnököt, hogy a sztrájk alatt történt villamos balesetekről tegyen jelentést. Ez nagyon érdekes ám, miniszterelnök ur és Gajári Géza képviselő ur. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Gajári Géza: Kikérem magamnak.

Széll Kálmán: En mindent hallok.

Kubik Béla: A főváros közbiztonságáról van szó. Lengyel Zoltán: Majd elüt a jobboldal közül valakit a villamos, akkor majd érdeklődnek.

Kubik Béla: Mi nem járhatunk fiakkereken, mint önök a husos fazék körül. (Zaj a jobboldalon.)

Lengyel Zoltán a mentőknel járt s a balesetekről azt az értesítést nyerte, hogy április 8—22-ig nyolc szerencsétlenség történt, köztük halálos elgázolás is. Követeli a miniszterelnököt, hogy a mai szemenszedett kocsivezetők helyett vétessenek vissza a sztrájk miatt elbocsátott rendes kocsivezetők. Tánadja aztán a sajtót, hogy a társaság érdekében elhallgatja a villamos baleseteket, mert pausálót húz.

Vészi József: A sajtó hirdetésért kap pausálót. Ad a képviselő ur jogi tanácsokat ingyen?

Lengyel Zoltán: Adok.

Vészi József: Diskrétt ügyekben.

Lengyel Zoltán: Kéri a miniszterelnököt, hogy reputációja érdekében (Zajos derűtség.) terjesztszen be minden évben kimutatást a villamos balesetekről.

Széll Kálmán miniszterelnök: Azért nem szólalt fel eddig, mert az ügyet nem tartja napirend előtti felszólalásra alkalmasnak, hanem interpellációban várta a bejelentést, amely alkalmasabb konkrét esetek megvitatására. A sztrájkolókat hivatalos időn kívül, este fogadta, szívélyesen beszélt velük s megígérte, hogy nyugdíjügvüket és helyzetüket megfontolja s eljár azok érdekében. Intézkedett a kereskedelmi miniszternél, hogy a menetsébséget lassítsa, különösen a fordulónál. Hisz őt is kétszer majdnem elütötte a villamos. Azonnal intézkedni fog a rendőrségnél, hogy a balesetekről pontos értesítést adjon neki. (Általános helyeslés.)

Kubik Béla: Lengyelnek multkori felszólalásakor azt mondta, hogy a mentők azért nem adnak tudósítást a villamos balesetekről, mert a társaság nagyobb alapítványt tett a mentőknel. Most arról értesült, hogy a villamos társaság nem tett egy fillérnyi alapítványt sem. Ezt az értesülést megbotránkozva veszi tudomásul. A mentőkre mondott gyanúsító szavait visszavonja, mert a mentők jó hírnevét nem akarja érinteni.

A második ok az a felszólalására, hogy kérdést tegyen az iránt, hogy a főrendiházra alkotott összeférhetetlenségi javaslatot mért nem tárgyalta eddig a bizottság?

Münnich Aurél szeméyes kérdésben szólal fel. Polónyi tegnapi beszéde egy passzusában rája ol-

ballábara nevezkedett, most pedig, be sem várva a pap kérdését, büszkén emelte föl a fejét s ő gyujtott rá:

— Hát instálom melységes alázzattal, az, hogy nevezett Hörömpös komám ittas lett volna, nem igaz. Én tudom, mert már jól ismerem, hogy milyen a természete, mikor ködös. Az sem igaz, hogy azt mondtam: Rébék, hozd be a pipámat mert... .

Tiszteletes uram szavába vágott Tót Nagy András uramnak.

— Elhiszem, hogy mindez nem igaz, kedves atyámfia az urban... .

— Nem bizony, mert az igazságnak legyen érvénye, ha úgy van, de ha nincs... .

— Csak azt mondja meg Nagy András uram, hogy megverte-e a feleségét vagy nem?

— Meg én, még pedig csuful, instálom alásan. A már igaz.

— De az Istenért, hát hogy tudott ilyen tenni?

— Instálom, mert feltámadt bennem az emberi harag Hörömpös komám láttára, aztán nagyon erősen elgondolkoztam és eszembe jutott, hogy mi volna, ha engem is úgy megverne a hitvestársam?... . No hát eleve megmutattam az asszonynak, hadd okuljon rajta és amugy Isten igazában végig tánygáltam.

vasta azt, hogy hogyan lehet azt állítani, hogy az ujoncjavaslat költségőbbletet nem jelent. Igenis állítja, hogy a javaslat így, amint van, nem is jelent költségőbbletet. Polónyi e megjegyzés kapcsán őt ki is oktatta. A kioktatást szóló több hivatotsággal gyakorolhatná. Szolgál is számszerinti adatokkal. Most is, mint mindig, állítja, hogy az uioncok szaporításával nem lesz költségőbblet, mert már van rá fedezet a költségvetésben.

Polónyi Géza szintén szeméyes kérdésben szólal fel. Míg meghatározott békelétszám nincs, csak zár-számadás után lehet azt megállapítani. Kimagyarázza aztán, hogy igenis költségőbbletet fog előidézni az ujonclétszám emelése. Hisz azt maga a honvédelmi miniszter is beismerte.

Münnich Aurél: Teljesen félreértett szavai helyreigazítására kér szót. Lehet, hogy szóló nem tudja magát precíz kifejezni. (Zajos derűtség a baloldalon.) Ujra elolvassa számszerű adatait s ezzel bizonyítani kívánja, hogy ezek a számok csak látszólag mutatnak költségőbbletet, valójában azonban semmiféle költségőbblet nincs.

Polónyi Géza: Sohase értjük mi meg egymást ebben.

Elnök: Következik most a napirend,

Az indennitás.

Bakó József: Azzal kezdi beszédét, hogy pártja, a függetlenségi párt nevében, de a maga nevében és a meggyőződése szerint nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés.) Sürgeti a tanítók fizetésének a rendezését s a protestáns egyház régi követelését, az 1848: 20. t. c. végrehajtását. Beszédjét folytatva, együtt való működésre szólítja fel az egész nemzetet akkor, amikor a nemzeti jogok kivívásáról van szó — mint most. Vegyék le napirendről a katonai javaslatokat s vegyék elő a tisztviselők fizetéséről szóló javaslatot, melyet különben már rég letárgyaltak volna, ha közösügy lett volna. Ne terheljék több költséggel az országot, mikor ugyis szegény Lázár már. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ennek a hadseregnek, melynek a kedvéért most javaslatot teresztettek be s amiért nemsokára törvényen kívüli állapot lesz — sem pénzt, sem embert nem adnak. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök 10 perc szünetet ad.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést.

Babó Mihály: Pártállásánál fogva nem fogadja el a javaslatot. Legelőször is törvényekkel támogatja azt az állítást, hogy a koronás magyar király legtöbb idejét Magyarországon köteles tölteni. Kérdi, mi annak az oka, hogy ezek a törvények nincsenek végrehajtvá? Egyszerű a felelet, Asztria nem engedi. Az 1867: XII. t. cikk alapján követeli az önálló magyar hadsereget. Elitéli a katonaságnál a mai büntetés rendszerét. Barbarizmusnak tartja. A katonaság nyelve azért német, mert azzal fentartani hiszik az egységes birodalmat, amely semmi egyéb, mint egységes szolgaság. A kormányt mulasztással vádolja, amért az önálló vánterület érdekében kötelesegmulasztást követelt el. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Azt kutatja tovább, hogy a 67-es törvények alapján meg van-e tartva a paritás a közösügyekben? Sem a hadügyben, sem a diplomáciában nem látja a paritást. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A törvényhozásnak pedig kötelessége ellenőrizni, hogy a kormány betartatja-e a törvényt mindenkiel, még azzal is, aki azt szentesítette. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök figyelmezteti szólót, hogy a király személyét ne vonja be a vitába, csak a kormányt bírálhatja.

Babó Mihály: A király személyét nem érinti, csak a kormányt figyelmezteti a kötelességére. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Bírálja azután a kormány alkotásait s nincs megelégedve az eddigi alkotásaival. Végül kijelenti, hogy Kossuth Ferenc javaslatát fogadja el. (Zajos éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Elnök megteszi az indítványát a holnapi ülésre s az ülést bezárja.

Az ülés 3/4 2 órakor végződik.

TÁVIRATOK.

A francia kulturharc.

Nines, április 24. A ferencrendiek kiutasítása alkalmával történt tüntetések közben verekedés támadt a szabadságot éltető tömeg és a szocialisták közt és eközben 12 embert letartóztattak.

A Dreyfus-ügy.

Páris, április 24. A *Matin* következő, ugy látszik félhivatalos kommunikék közli: A kormány legkorábban egy hét mulva fog arról táncskozhatni, vajjon Dreyfuss kérését, hogy vizsgálatot indítsanak, teljesithetik-e. Mindamel-

lett tudni véljük, hogy a kérést a kormány minden valószínűség szerint nem fogja teljesíteni.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, ápr. 24. Különböző forrásokból származott újabb egybehangzó információk azt mondják, hogy a belső macedón bizottságoknál látható fegyver-, lőszer- és pénzhány kezd mutatkozni és hogy a bandák fokozott garázdálkodásai, amelyeket a legutóbbi időben a bizottságok legnagyobb erőfeszítéssel szítottak, ha nem is szűnnek meg teljesen, mégis jelentékenyen csökkenni fognak. Mindenesetre várható, hogy kisebb bandák a nyáron át továbbra is működni fognak. A porta köreiben kijelentik, hogy az Ipekben és környékén most uralkodó helyzetéről megnyugtató jelentések érkeztek.

Konstantinápoly, ápr. 24. Ipekben az albánok még mindig körülzárva tartják ugyan az ulembizottságot, de ez állandó távirati összeköttetésben van a Jildizzel.

Bizalmas jelentések szerint a macedón bizottságok merényleteket terveznek a nekik nem tetsző konzuli hivatalnokok ellen, állítólag különösen az oroszok ellen. A porta megtette a megfelelő intézkedéseket.

A marokkói felkelés.

Tanger, ápr. 23. A Fezből érkezett utolsó hírek megnyugtatólag hangzanak. Csak kevés európai, akik alárendelt állásokat töltenek be, fogja az udvart elhagyni.

NAPIHIREK.

Budapest, április 24.

— (Időjárás.) Közép-Európát Dániától a génuai öbölgy depresszió borítja, a magas nyomás pedig Közép-Oroszországban van. Európában az idő enyhe, borús és sok helyütt esős. Hazánkban az eső, amelynek magassága többnyire 5 milliméteren alul maradt s az északi és keleti határmegyéket kivéve, kiterjedt az egész országra. A reggeli hőmérséklet főleg a keleti részeken, ahol élénk délkeleti szelek fujnak, magasabb a tegnapiénál.

Jóslat:

Változékony, enyhe idő várható, sokhelyütt esővel, esetleg zivattal.

Hőmérséklet 16-2 C. fok.

— (Kitüntetés.) A király dr. Ádám Géza, dr. Procopius Béla és dr. Ott János kereskedelemügyi miniszteriumi segédtitkároknak, a vámtarifa előkészítő munkálataiknál tett kitűnő szolgálataik elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— (A király Temesmegyében.) Temesvári tudósítónk legilletékesebb forrásból nyert értesülése alapján jelenthetjük, hogy az őszi hadgyakorlatok alkalmával a király nem három, hanem teljes tiz napon át fog Temesmegyében tartózkodni s tiz napon át lesz — a trónörökös-sel és egész kíséretével együtt — gróf Zselénski Róbert vendége a temesújfalusi kastélyban.

Az uti program szerint a király Ferenc Ferdinánd trónörökös-sel és kíséretével külön udvari vonaton — Aradon, Radnán és Lippán át — szeptember hó 1-én délután 4 órakor érkezik Temes-Ujfalura és csak szeptember 10-én utazik ismét vissza Bécsbe.

Ő felsége ezuttal nemcsak a hadsereg-gyakorlatokat fogja megsemmisíteni, hanem a tüzérség külön gyakorlatait is, melyeknek az egész monarchiában legalkalmasabb terepe tudvalevőleg a Lippa és Lugos között elterülő tüzérségi gyakorlótér. Nem a ferenc-rendiek radnai klostromában, hanem a királylyal együtt gróf Zselénski Róbert temes-újfalui kastélyában fog lakni Ferenc Ferdinánd trónörökös is, valamint a király közvetlen környezetéből gróf Paar Ede lovassági tábornok és Bolfras Artur tábornagy főhadsegédek, báró Beck Frigyes tábornagy-vezérkari főnök, Schiessl Ferenc a kabinetiroda főnöke, dr. Kerzl udvari főorvos és az udvari főállatorvos. József főherceg, a magyar honvédség főparancsnoka a kastély közelében egy átalakított magánházban fog lakni, valamint az uralkodóház több tagja is.

— (Idegen udvarokból.) Kopenhágából jelentik: Az özvegy orosz cárné és az angol királyné tegnap Szentpétervárra, illetve Londonba utaztak. Keresztély király a pályaudvarra kísérettel kísérettel.

— (A kalocsai érsek nevenapja.) Császka György kalocsai érsek ma ülte meg hetvenhedik nevenapját budavári palotájában. Ez alkalomból a központi papnevelő intézet elöljárósága testületileg tisztelgett az agg egyházfjedelelemnél, Krizsán Mihály pápai kamarás, kormányzó vezetésével, aki lendületes és hangulatos üdvözlő beszédben emlékezett meg az érsek ama páratlan jóságáról, amelylyel az intézetet és annak elöljáróságát mindenkor elhalmozta. Az érsek nagyon szívesen fogadta a küldöttséget s meghatva mondott köszönetet a szíves szerencsekívánatokért; egyszersmind pedig megígérte, hogy az országos intézet ügyeit ezentul is szíven fogja viselni. Az érseket egyébként a mai nap folyamán rendkívül sokan üdvözölték úgy az egyházi, mint a világi kitünőségek közül.

— (A cár husvéti hala.) Papisev, Oroszország legnagyobb halkereskedésének tulajdonosa, érdekes ajándékkal kedveskedett az orosz cárnak husvét alkalmával. Egy két és fél pud nehéz (1 pud 40 font) tokot küldött a cárnak, melyet a legnagyobb elővigyázat mellett fogtak ki a Volgából. A halat nagy medencében élve küldte el a cárnak, aki magánkihallgatáson is fogadta Papisevet.

— (Az angol király utazása.) Az angol király tiszteletére Nápolyban tegnap este a város és a hajórajok fényes kivilágítást rendeztek és a színházban diszeloadás volt, amelyen a királyné, a Nápolyban tartózkodó hercegek és a két hajóraj tisztjei is megjelentek.

— (Fejérvári miniszter unokájának balesete.) Bécsben tegnap este csaknem könnyen végzetessé válható baleset érte báró Fejérvári miniszter unokáját. Este fél 10 óra felé az Asperngassen hajtatót fiakkerben Gerliczy-Fejérvári báróné, a miniszter leánya. A kocsiiban ült a miniszter két unokája is. Gerliczy báróné, aki tegnapelőtt érkezett Bécsbe, este a Busch-cirkuszt nézte meg gyermekeivel s amidőn az előadás után lakására hajtatót, kocsijuk összeütközött egy automobillal. Az összeütközés oly heves volt, hogy a fiakker ablaka darabokra zúzódott. A bennülők közül az ötéves Editha sérült meg, arcát az üvegdarabok összevagdalták. A báróné a gyermekkel a Kronprinz-kávéház elé hajtatót, ahol egy jelen levő orvos bekötözte a sérüléseket.

— (Szent György-napja.) A kalendárium nevezetes napjához értünk el ma, melyet különösen a magyar nép ül meg nagy előszeretettel, szent György lovag tiszteletére. A magyar ősvallásnak husvétja, mint a nyomok mutatják, a mostani szent György-nap volt. E naphoz fűződnek a régi, egyes vidékeken mindmáig fenmaradt babonák. A babona szerint szent György-nap különösen boszorkányos nap. Ekor van a boszorkánygyűlés s a boszorkányos aszszonyok is ez éjjel gyűjűk a harmatot. Amely földről harmatot gyűjűtenek, ott abban az évben nem lesz termés. Aki szent György-nap előtt talált kigyónak fejét ezüstpénzzel levágja s azt a bugycellárisában hordja, annak az adásvevésnél nagy szerencséje lesz. Ha azt a botot, amelylyel szent György-nap előtt a békát a kigyó szájából megszabadították, a házaspár közé dobhatják, azok egymástól el fognak hidegülni s végül elválnak. Ezért van szokásban a magyar nép között, hogy a veszekedő házastársakra ezt mondják:

— Közébeok dohta valaki szent György botját.

És még se szeri, száma nincs a szent György-napi babonáknak, melyek nemcsak a paraszt, hanem az uri nép között is hitelre találnak.

— (Sándor király életbiztosítása.) Amsterdamból érdekes hírt jelentenek: Az ottani központi biztosító-társaság megsemmisítette tegnap Sándor szerb király biztosítási szerződését, mert az esedékes illetékek nem fizetettek ki.

— (A német trónörökös házasodik.) Berlinből táviratozzák: Hire jár, hogy a német trónörökös nemsokára jegyet vált Margit angol hercegnővel, a connaughti herceg legidősebb leányával. A hercegnő anyja Frigyes Károly porosz herceg leánya.

— (Nagy erdőégés) pusztított a napokban Rivánál. Mint Bozenből jelentik, az oltásnál husz katona és számos tüzoltó súlyosan megsebesült.

— (Natália királyné Párisban.) Párisból táviratozzák: Natália szerb királyné, aki a múlt évben tudvalevőleg a katolikus vallásra tért át, tegnap közreműködött egy jótékony célra rendezett bazáron. A bazárt a Notre Dame de Plaisance külváros szegényei javára Miller-Gouldné milliárdos amerikai asszony, Boni de Castellano gróf feleségének anyja rendezte. Arra a hirre, hogy Natália királyné résztvesz a bazáron, igen sok előkelőség jelent meg ott, közöttük sok szerzetes és apáca is. Natália királynét Chattel abbé üdvözölte, azután Dufour grófnő pompás bokkrétát nyújtott át neki, majd sátrába vezették. Ott bemutatták a királynénak a megjelent hölgyeket. A királyné mindenekelőtt maga vásárolt néhány darabot a kiállított drága kézimunkákból, azután pedig maga is résztvett az eladásban. A sátor körül valóságos tolongás támadt, mert mindenki akart egy emléktárgyat a királyné kezéből.

— (Csáky püspök a kisemberekért.) A váci püspökségnek Gödöllő és Vác közt volt egy nagyobb birtoka: a szent-jakabi pusztá, melynek egyharmada szántóföld, kétharmada hatalmas ősi erdő. Ebben az erdőben a vadpulykát és a siketfajdot telepítették meg. A legszebb fácános is itt volt s a király szívesen vadászott a szent-jakabi erdőszegben. Gróf Csáky Károly váci püspök azonban, hogy a kisembereket földhöz juttassa s a környékről megindult kivándorlásnak gátal vessen, elhatározta birtoka parcellázását. Kihallgatáson jelentkezett tehát a királynál, mint legfőbb kegyurnál, aki szívesen egyezett bele a birtoknak apró részre való fölosztásába. Közel egy éve már ennek. Azóta a parcellázást befejezték s négy község népe vágja a fát a király kedvelt vadászterületén, hogy a 2700 holdat termőfölddé alakítsa át. Az uralkodónak azonban mégis meglesz a vadászterülete, ahol fácánra, siketfajdra és vadpulykára vadászhat, amikor Gödöllőn tartózkodik. Huszonhatezer koronáért ugyanis bérbevették számára a mogyoródi és isaszegi erdősegeket.

— (Egy millió dollár kártérítésért.) Mint a «Morning Post» New-Yorkból jelenti, a Central-Railway Company egy millió dollárt fizetett ki azokért a kártérítési igényekért, melyeket ez év január havában a központi állomás alagútjánál történt vasuti szerencsétlenség alkalmával előfordult balesetekért és károkért támasztottak.

— (Mégfulladt a töpörtyütől.) Frank Gyula ügynök aki a Dugonics-utca 22. szám alatt lakik, tegnap este töpörtyüt hozatott. Két és fél éves Győző nevű fiúcskája szintén evett a töpörtyüből. A kis gyermek egyszerre fuldokolni kezdett: egy porc megakadt a torkán. A szerencsétlen apróság, mielőtt orvosi segítség érkezett volna, szülei karjaiban megfulladt. A kis holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, a rendőrség pedig megindította a vizsgálatot.

— (Letartóztatott betörők.) A rendőrség letartóztatta Pavlovics Milán 23 éves rovtó multu hentesegédet, aki egy társával betört Zamecsnik István szabó sziv-utca 18. számú üzletébe, ahonnan több száz koronát érő holmit elloptott. A társa még nem került meg. — Elfogta a rendőrség Korbel István 18 éves rovtó multu napszámost, aki Szócs András szeretetházi igazgató Törökútszen levő kerti házába tört be, amelyet kifosztott. A betörőt saját apja jelentette fel, akit szintén meglóptott.

— (Leányzóktető dragonyos főhadnagya.) Báró Grumeth-Treuenfeld a Dobrzamban állomásozó 13. dragonyosezred főhadnagya. Ugyancsak Dobrzamban lakik gróf Apraxin, a 2-dik dragonyosezred szolgálaton kívüli századosa, akinek feltűnést keltő szépségű leánya van. Gróf Apraxin a leánya kedvéért nagy háztartást vezetett s az ezred tisztjeit kéthetenként vendégül látta. Az egész tisztikar rajongott a szép Apraxin Máriáért, de ő kegyeivel csak egyet tüntetett ki, a daliás Grumeth-Treuenfeld bárót. Gróf Apraxin azonban nem rokonszenvezett a fiatal dragonyosfőhadnaggyal, akivel egy ízben összeszólkkozott. S amikor a báró nemrégiben megkérte a szép Mária kezét, az öreg Apraxin nagy haragra lobbant és még azt is megtiltotta, hogy a főhadnagy valaha a háza küszöbét átlépje. Báró Grumeth-Treuenfeld erre azzal felelt, hogy egy hét mulva megszóktette az apai háztól Apraxin kisasszonyt.

Az öreg gróf nyomban megtette a följelentést a dragonyosfőhadnagy ellen és annak letartóztatását követelte. A szökevény párocskát tegnapelőtt meg is találták Klattauban. Gróf Apraxin egyenesen a prágai hadtestparancsnokhoz ment s követelte a leányszöket báró szigorú megbüntetését. A hadtestparancsnok rendelkezése erre letartóztatott báró Grumeth-Trauenfeldet s Pilsenbe szállították, ahol vizsgálati fogságba helyezték. Az öreg gróf Apraxin személyesen jött el sírdogáló leányáért s vitte haza Dobrzambába.

— (Lelketlen tréfa.) Egyik alkalmi tudósítónk írja nekünk: Nagy a fővárosban a munkahiány. Hogy még ennek a nyomorgó áldozatait is bolondítsa el valaki — kedvtelésből, szinte hibetelen. S mégis az ilyen perverz mulatságnak is akad művelője! Tegnap reggel egy sereg kisasszony lepte el a Váci-körút 39. számú ház udvarát és a ház előtt az utcát is. Újságban hirdett egy *elárusítónői állásra* pályázott valamennyi. Valóban fényesek is voltak a közzétett feltételek, csak éppen a hozzávaló üresedés bizonyult hamisnak. Ma férfiak csődülete volt ugyanott. A tegnapi hecc sikere folytatásra buzdította derék rendezőjét. A mai napra a házi-szolgái tisztásra képesítetteteket szólította sorompóba egy újabb hirdetés, még pedig heti 12 forint bér ígéretével. Jelentkezzenek «Arzenauer Herschnél VI., Váci-körút 39. kapu mellett.» Ezt a Herschnét, aki cukorkával kofálgodik a nevezett ház kapujában, tréfálta meg valamelyik szomszédnője. Felhívjuk a rendőrség figyelmét a «sikerült tréfára». Az ilyen botrány lelketlen szerzőjét kipuhatolni és példásan megbüntetni kell. Elég baj a munkahiány annak, aki szenved. Hogy szabad még csufással is keseríteni.

— (Párbajozó hölgyek.) Érdekes párbaj folyt le tegnap Moszkvában. Egy előkelő katonatiszt neje és egy orvos özvegye, Mária *Wosikow* kardpárbajt vívtak, melyben az utóbbi könnyebben megsebesült. A felek nem békültek ki. A párbajra összehívóalkozás adott okot. A segédek a párbajozók barátai voltak.

— (Csendörök harca gyújtogatókkal.) Nagyváradról táviratozzák: Báránid községben a nagyváradi latin káptalan erdejét felgyújtották. A tüzet a cirkáló csendörök észrevették és a falubelieket felszólították az oltásra. Sokan nem engedelmeskedtek és a csendöröket az iskolába kergették, mire az ajtót rájuk akarták törni. A csendörök kénytelenek voltak fegyverüket használni és az ostromlók közé löni. *Egy ember meghalt*, más sebesülés nem történt. A tömeg erre lecsendesedett és a tüzet eloltotta. A vizsgálat folyik.

— (Örült matróz.) Nagy fölfordulást okozott ma délelőtt a főkapitányság előtt egy *Stepanov* Vazul nevű örült matróz. *Stepanov* a D. S. I. «Gran» nevű hajóján járt, ahol az emelő-gép láncza tavaly a fejét megsértette s azóta a szegény emberelméjében meggyöngült. Tegnap éjjel *Stepanov* Vazul kirohant Vörösvári-ut 13. szám alatt levő lakásából s e rémkiallattal verte fel az utcát:

— Segítség! Megölnek a gyilkosok!

Egy rendőr bevitte a főkapitányságra, ahol az örült egészen lecsillapodott. Reggelre elküldték a feleségeért, hogy vigye haza a szerencsétlen embert. Az asszony el is jött érte s tíz órakor elindult vele a főkapitányságról. Amint azonban a Zrínyi-utcai kapu elé érték, *Stepanov* hirtelen dühöngeni kezdett. Nekirohant feleségének és fojtogatni kezdte. Ha a rendőrök közbe nem lépnek, meg is ölte volna. A nagy lármára óriási csődület támadt. *Stepanov* Vazul erre ismét ott tartották a rendőrségen, hogy onnan a Lipótmezőre vigyék.

— (Az anya panasza.) Töpörödött öreg anyóka vánszorog be a törvényszéki palota nagy kapuján. A kapus megszólítja:

— Hová, hová néne-masazony?

— Megyek kerem alássan a törvényre.

— Mi ügyben fírad?

— Feljelentem a fiamat, mert megvert, még a ruhám is leszaggatta rólam.

— Nem itt kell azt feljelenteni — világosítja fel a kapus — menjen a rendőrségre, ott majd felveszik a panaszát.

— Nem megyek én már sehová — mondja siránkozva — ide is alig tudtam vánszorogni. *Majd megveri az igazságos Isten.*

x Fölhívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező női-divatruházára.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Magyar kir. Opera. Bonci** Alessandro tegnap Almavivát énekelte a «Sevillai borbély»-ban és ezzel aratta nálunk eddig elért sikerei közül a legnagyobbat. De nem is lépett fel még olyan szerepben, mely annyira megfelelné az ő művészi egyéniségének, mint ez a könnyűvérű, gáláns spanyol gróf, aki az olasz *opera buffa* «komoly» szerelmeseinek prototípusa. Édes cantilénája, könnyed, sima énekmodora általában bámulatraméltó, énektechnikája a legteljesebb mértékben érvényesült tegnap, úgy, hogy a szerepétől kezdve az utolsó szerelmi kettősig szakadatlan tetszésnyilvánítások kísérték a művész énekét. Tetőpontját azonban az énekletke alatt érte el a közönség lelkesedése, amikor Bonci «Carmen»-ből Don José szerelmi vallomását adta elő csodás énekművészettel, mely a végén egy mesterileg keresztülvitt, leheletszerű decrescendoban kulminált. A közönség frenetikus tapsviharral kívánta az ismétlést, ehelyett azonban a művész «Mignon»-ból adott egy ráadást. Rosinát ezuttal *Szojer* Ilona először énekelte és örömmel konstatálhatjuk, hogy kitűnően állotta meg a helyét azok után a nagy idegen hallóknak után is, akiket ebben a szerepben hallottunk. Pacsirtaként csattogtatta ezüstös csengésű hangját, gyöngyözve peregetek futamai, tisztán pattogtak stakkatói: csak a trilláját kell még tökéletesíteni. A játéka csupa temperamentum, csupa pajkos elevenség volt. Jövőre azonban izlésebb jelmezt ajánlanánk a kedves művésznőnek. A címszerepet *Takáts* pompásan adta, a vaskosabb komikumot pedig kacagtatóan képviselte *Hege-düs, Kornai* és *Valent* Vilma.

SPORT.

x **Bécsi futtatások.** A tegnapi versenyek, bár a program nem sokat mutatott, várakozáson felül jól sikerültek. A nap főszámát, a *Bálvány-handicap*-ot három hosszal igen könnyen a Przedswit titkos típusa, *Limonádé* nyerte meg Ismét ellen, míg a harmadik helyet Getrost foglalta el.

A részletes eredmények ezek:

I. **Nyeretlenek versenye.** Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. Báró Springer G. *Dalader-e* (lov. Lewis) első, Reclame második, Fritzl harmadik. Futottak még: Portás, Tatoo, Sanyi és Bonaparte. Tot. 10: 96. Helyre: 50: 101, 70 és 119.

II. **Handicap.** Díj 2000 korona. Táv. 1300 méter. Gróf Festetics T. *Hamis-a* (lov. Holmes) első, Torpedo és Queen's Daughter holtversenyben második. Futottak még: Orbán, G-dur, Silány, Barátom és Santos. Tot. 10: 28. Helyre 50: 70, Torpedo-ra 93, Queen's Daughter-re 85.

III. **Eladók versenye.** Díj 2000 korona. Táv. 1100 méter. Gróf Trauttmannsdorf S. *Piszlicsár-ja* (lov. Krousil) első, Tepla második, Mangoo harmadik. Futottak még: Marietta, Szamóca, Fautirage, Philister, Pityke, Hozsi, Olga és Gedacht. Tot. 10: 50. Helyre 50: 98, 98 és 258.

IV. **Bálvány-handicap.** Díj 5000 korona. Táv. 1800 méter. Mravik P. *Limonádé-je* (lov. Milburne) első, Ismét második, Getrost harmadik. Futottak még: Pusztabiró, Akárhogy, Perlasz, Blockade, Gallium, Aristides, Escamillo, Futótűz, Cassanova és Applaus. Tot. 10: 100. Helyre 50: 128, 90 és 106.

V. **I. osztályú Eladóverseny.** Díj 4000 korona. Táv. 1600 méter. Gr. Degenfeld I. *Camperdown-ja* (lov. Russel) első, Bolívar második, Ruggiero harmadik. Futottak még: Dallos lány, Schönfeld, Agnes és Aha. Tot.: 10: 39. Helyre 50: 79, 69 és 86.

VI. **Gálverseny.** Handicap. Díj 3000 korona. Táv. 2800 méter. Dreher A. *Bron-ja* (lov. Huxtable) első, Ratking második, Pavolin harmadik. Futottak még: Baltavár, Fantassin és Babus. Tot.: 10: 25. Helyre 50: 67 és 77.

VII. **Akadályverseny.** Handicap. Díj 3000 korona. Táv. 4000 méter. Mautner V. *Aconit-ja* (lov. Poole) első, Gubernátor második, Couleur harmadik. Futottak még: Kozma öcsöce és Banda. Tot.: 10: 18. Helyre 50: 61 és 74.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A megvádolt hazafias szerkesztőség. Miként előrelátható volt, a pécsi kir. törvényszék teljes elégtételt szolgáltatott a *Magyar Tengerpart* megvádolt szerkesztőségének s *Hegyi* Jenőt és *Barabás*

Albertet felmentette. A tegnap délutáni folytatógos tárgyaláson a kir. ügyész kijelentette, hogy a magánpanaszos képviselőt nem veszi át. Kuschert ügyvédje: Zöld Sándor beszédében a többi között azt mondta, hogy Barabás és Hegyi vagy feltűnési viselkedésköz, vagy mint revolver-zsurnaliszták támadták Kuschert. A közönség zugással fogadta ezt a megjegyzést és az elnök szigorúan rendreutasította az ügyvédet. A bíróság félórai tanácskozás után kihirdette az ítéletet, mely a vádlottakat a rágalmazás és becsületsértés vádjára alól *felmenti*.

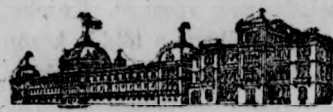
Az ítélet indokolása, melyet *Simon* József elnök terjesztett elő, nagy benyomást keltett. Ma van — ugymond — évfordulója annak, hogy Mária Terézia Magyarországnak ajándékozta Fiumét. Beigazolódott a közmondás: «timeo danaos etsi dona ferentes». Magyarország Fiuméra milliókat költött és sajnos, viszonzásul nem kapott egy hatos árszereket sem. Nem tudtuk megnyerni a fiumeiek vonalmát. Amikor Fiumében magyar leánygyermekket inzultálnak, mert magyarok, amikor kitépik hajukból a magyarszínű szalagot, amikor magyarokat megvernek, mert nemzeti öltönyben jelennek meg, amikor a nemzeti trikolt sárba tapossák, amikor három magyar betű miatt utcai lázongást támasztanak, akkor a fiumei magyar újságírók kötelességüket teljesítették, ha a magyarellenes irány vezetőit megdumálták. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy Kuschert részt vett a tüntetéseken, úgy a villamos elleni botrány-nál, mint a választás utáni tüntetésnél. A bírói ítélet is igazolja az előbbi. Ha talán a panaszlók erősebb kifejezésekben tették szótva Kuschert szereplését, Magyarország jogos közérdekét védte és ez alapon felmentendők voltak. A megokolás felolvasását a hallgatóság lelkesen megéljenezte. A *bíróság a magánpanaszost a közel 2000 koronára rugó költségekben elmarasztalta*. Kuschert felebezett.

Feltűnést kelt, hogy dr. *Mayländer* Mihály volt podeszta táviratilag elégtételt kéretett a végtárgyalás két tanujától, *Garády* Viktortól és *Kemény* Odontól ama kijelentések miatt, melyek a fiumei olasz lapban a pécsi tárgyalásról személyére vonatkozólag megjelentek, mint a nevezettek állításai. Az olasz lapot misztifikálták, mert a nevezettek *Mayländer* hazafiságát nem érintették. Az ügyet szombaton intézik el Fiumében.

— **Tihanyi Irma bűnpöre.** *Sopronból* jelentik, hogy az ottani törvényszék tegnap kezdte meg *Tihanyi* Irma bűnpörének végtárgyalását. *Tihanyi* Irma, a hírhedt szélhámos hölgy, tudvalevőleg mint orfeuménekesnő Bécsben és Bukarestben számos csalást követett el. Egy csomó váltót hamisított és pedig báró *Chlumecky* Lipót nevére 62.000, *Chledowszky* Kázmér nevére 24.000, *Raba* Pál nevére 12.000, *Zamojszki* László és Ádám nevére 10.000 koronás váltót. A hamisításokon felül több előkelő bécsi kereskedőt és pénzügyőket károsított meg, akiket azzal vezetett tévutra, hogy a főrangú világ több gavallérjával folytat szerelmi viszonyt s ezek fedezik fényűző életének költségeit. Bukarestben egy izben el is volt zárva, mert *Carola* Ceciliától, akivel együtt lépett fel egy bukaresti orfeumban, ellopott egy karperecet. Párisban, Londonban, Bécsben fel-tűnt szépségével s Bécsben nagy fényűzéssel berendezte a Superbe-penziót — ezen a révén ismerkedett meg báró *Chlumecky*-val, akinek házában a pensionátust pazar fényűzéssel berendezte. A kalandos asszony változatos életpályája a törvényszéki tárgyalás során bizonyára sok érdekes kalandot fog nyilvánosságra hozni s a tárgyalás iránt nemcsak Sopronban, de Bécsben is nagy az érdeklődés, úgy hogy a tárgyalási terem zsufolásig megtelt az érdeklődőkkel.

A törvényszék *Tihanyi* Irma ügyében az ügyész indítványára a főtárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta, mert a megjelent tanúk vallomása nem nyújt elég alapot az ítélethozatalra. Egyidejűleg a vizsgálat kiegészítését is elrendelték, aminek befejezte után a főtárgyalást megismétlik. Szilvássy Márton védőügyvéd ennélfogva a tíz hónap óta vizsgálati fogságban lévő vádlottnak szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék *Tihanyi* Irma szabadlábra helyezését azonnal elrendelte, mert a védő igazolta, hogy a vádlott vizsgálati fogságának ideje alatt is 2000 korona segélyt nyert rokonaitól és így keresetforrás nélkül levőnek nem tekinthető. *Tihanyi* Sopronban rendőri felügyelet alatt marad.

NYILTTÉR. *)

Természetes forró, meleg kénos források, iszapfürdők, iszapborogatások, zuhanymassage, vizgyógyintézet, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyviz-uszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, kőszvény, ideg-, borbajok stb. felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukásfürdő Igazgatósága Budán.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Gazdaszövetség nagygyűlését június 4-én tartják meg Budapesten. A gyűlés tárgysorozatát május elején teszik közzé. A gyűlésen részt vesznek kiküldöttek által a Magyar Gazdaszövetség kötelékébe tartozó olvasókörök, gazdakörök és szövetkezetek s ezek közül mindazok, melyek a Gazdaszövetség tagjai közé felvételüket május 15-ig kérelmezik. Hogy az utazás megkönnyíthessék, kedvezményes vasúti jegyek váltására jogosító igazolványok adatnak ki. Akik ilyenre igényt tartanak, jelentkezzenek május 30-ig a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (VIII., Baross-utca 10.). Miután a gyűlés napirendjén a legfontosabb közgazdasági kérdések szerepelnek, kívánatos, hogy a Gazdaszövetség tagjai minél számosabban jelenjenek meg.

Kedvezmény az olasz boroknak. Egy újságíró kérdésére báró Call, az osztrák kereskedelmi miniszter úgy nyilatkozott, hogy az Olaszország és a magyar-osztrák monarchia között megkötendő új kereskedelmi szerződés az olasz bor számára kedvezményes kikötést fog tartalmazni, amely nemcsak az olasz, hanem az osztrák bortermelők érdekeinek is meg fog felelni. Minthogy úgy az osztrák, mint a magyar bortermelők az olasz bornak bármilyen kedvezményezése ellen sokszor és erőlesen állást foglaltak, az osztrák kereskedelmi miniszter nyilatkozata mindakét érdekeltégben, de különösen a magyar szőlőbirtokosok között érthető aggodalmat és nyugtalanságot keltett. Valószínű, hogy Darányi minisztert e nyilatkozat tartalmáról már legközelebb meginterpellálják a képviselőházban.

Reformok az Államvasutaknál. A Magyar Államvasutak szervezetében fontos újítást kezdtek meg tegnap. A reform végső célja az eddigi szövevényes ügyvitel egyszerűsítésével lehetőleg egyszerűsíteni a forgalmi igazgatást a M. Á. V. egész hatalmas hálózatában. Ezt a célt azzal kezdte meg a kereskedelmi miniszterium, hogy eleintén csak a főváros területén, később a vidéken is felosztalja a forgalmi főnökségeket. A budapesti jobbparti üzletvezetőség alá rendelt forgalmi főnökséget már megszüntették és személyzetét az üzletvezetőségbe osztották be. Legközelebb felosztalják a két budapesti üzletvezetőséget is, a jobbpartit és balpartit, még pedig abból az okból, mert a M. Á. V. igazgatósága ugyis Budapesten székelvén, a két fővárosi üzletvezetőség munkáját egész kényelmesen elvégezheti maga az igazgatóság is. A fővárosi üzletvezetőségek felosztásával Pozsony városnak is teljesülni fog régi óhajta: kap az ősi koronázó város is végre-valahára vasúti üzletvezetőséget.

Sziberia vajkivitele. Tomszkban tejgazdasági kongresszust tartottak, melyen elhatározták, hogy a vajkivitel egy állandó központi irodával bonyolítottatják le, melynek ügynökei lesznek Londonban és Kopenhágában és amely a vaját ólomzáras hordókban fogja elszállítani.

A Baromfiipar Országos Egyesülete ez évi május havi igazgatóválasztmányi ülésére május 4-én ül össze a Köztelek tanácstermében. Ez az ülés, mely gróf Teleki Józsefné elnöke alatt tartatik meg, hivatva lesz megállapítani elsősorban az ősi baromfiállítások határidejét, azok terjedelmét s a rendezés mikéntjét. Ennek érdekében május 2-án a miskolci, nagybecskereki és kaposvári baromfiállítások rendezőbizottsága Pirkner János állományvezető elnöke alatt ülést tart, amelyen megbeszélésre kerül a részletes program, a kiállítások iránt érdeklődők szives figyelmébe ajánljuk, hogy a kiállítások tervezete és egyéb a kiállításokra vonatkozó felvilágosítások iránt már most forduljanak az egyesülethez, Budapest, Köztelek.

Gazdák a katonai ellátásban. A borsodmezei kiscsárdák közvetítésében a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület a katonai kincstárnak 303.000 kilogramm rozst és 803.055 kilogramm zabot szállított a kassai katonai raktárba s ennek ellenében az egyesület a kiscsárdáknak 142.767 koronát fizetett ki. Az egyesület elhatározta, hogy a jövőben is szállítani fog a katonai kincstárnak, mert ezt tagjaira nézve kedvezőnek találja.

Gépverseney a Székelyföldön. A hivatalos székely akcióval párhuzamosan nemsokára társadalmi kéz is erőlesen fog beleavatkozni a székely kérdésbe. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mely a székely kongresszus eszméjének fölvetésével és e kongresszus rendezésével oly nagy szolgálatot tett ennek a rendkívül fontos kérdésnek, legközelebb gépbemutató versenyt rendez Székely-Udvarhelyen. Három szakértő professzor fogja a bizonyára nagy számmal érdeklődő székely gazdákat a gépek céljával és használatával megismertetni. Tekintettel arra, hogy különösen a gépek használata körül nagy még az elmaradottság a Székelyföldön, az Ömge gépverseneye bizonyára maradandó hatással lesz az ottani mezőgazdasági kultúra haladására.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 16.000 métermázsa szilárdan tartott áron.

Készárúüzlet.

Buza:
Tiszavidéki: 200 mm. 81 k. 8.35 korona, 100 mm. 82 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 81-5 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 300 mm. 81-2 k. 8.30 korona, 400 mm. 81 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 81 k. 8-32-5 korona, 300 mm. 8-32-5 k. korona, 400 mm. 80-8 k. 8.35 korona.
Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 80 k. 8.25 korona.
Szarvasi: 1300 mm. 81 k. 8.35 korona, 1000 mm. 81 k. 8.35 korona.
Bihari: 2000 mm. 79-5 k. 8.12-5 korona.
Fejérmegyei: 1200 mm. 77-5 k. 8.02-5 korona, 500 mm. 77 k. 8.— korona.
Pestmegyevidéki: 200 mm. 81 k. 8.15 korona, 300 mm. 80-5 k. 8.20 korona, 100 mm. 80 k. 8.20 korona, 100 mm. 79 k. 8.15 korona, 100 mm. 79 k. 8.10 korona, 150 mm. 78 k. 8.05 korona, 100 mm. 77 k. 8.— korona.
Bánsági: 400 mm. 77-5 k. 8.17-5 korona.
Bácskai: 3000 mm. 76 k. 8.02-5 korona.
T-Becsei: 2000 mm. 78-7 k. 8.— korona.
Pancsovai: 1400 mm. 78-5 k. 7.85 korona.
Rozs: 200 mm. 6.90 korona, 650 mm. 6.82-5 korona, 200 mm. 6.82-5 korona, 100 mm. 6.80 korona, 200 mm. 6.74 korona.
Zab: 100 mm. 6.35 korona, 100 mm. 6.30 korona, 100 mm. 6.25 korona.

Érték-tőzsde.

Az előtőzsdén az ultimo prolongáció foglalta le a spekuláció idejét, üzletre tehát nem igen került a sor. Délben a külföld magasabbban jött, de a forgalom ugyszólván teljesen szünetelt. Mindössze a kereskedelmi részvénytársaság részvényeit keresték magasabb áron.

Az előtőzsdén jegyeztek:			
Osztrák hitelrészvény	672.75	671.50	672.25
Magyar hitelrészv.	720.50	719.—	720.50
Leszámitoló bank	456.—	456.—	456.—
Jelzálogbank részv.	521.—	521.—	521.—
Rimamurányi	483.—	483.—	483.—
Allamvasut	683.—	681.50	682.—
Városi villamos	300.50	300.50	—
Budapesti Közuti	611.—	611.—	—
A déli tőzsdén zárultak:			
Osztrák hitel	672.50	—	—
Magyar hitel	720.50	—	—
Leszámitoló bank	456.—	—	—
Jelzálogbank részv.	521.—	—	—
Rimamurányi	483.—	—	—
Allamvasut	681.75	—	—
Városi villamos	300.50	—	—
Budapesti Közuti	611.—	—	—

Kivonat a hivatalos lapból.

— április 24.
Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kenessey Irént a sztrajnyáni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Benedek Jolánt a lipótszentmiklósi állami kisdudóvadához kisdudóvónővé kinevezte.

REGÉNY-CSARNOK.

A debreceni toronyóra.

ELBESZÉLÉS.

Írta: Fülep Jenő György.

(Folytatás.)

Rottaler Jakab pedig megfelelt a beléje helyezett bizalomnak. Az óra úgy járt és ütött, mint a parancsolat.

II.

Az idő lassu szekere pedig haladt, haladt előre... S amint haladt, mind messzebb vivé a debreceniek órájának a hírét. Persze Rottaler Jakab uramnak is kijutott a része a dicsőségből. Ő és az óra egy volt s Rottaler uramat épp oly tiszteletben tartották, mint amilyen büszkék voltak az órára.

Elkövetkezett az 1531-ik esztendő is. Ez az esztendő pedig keserves esztendeje vala a debrecenieknek. Jusszof aga, igen-igen gyakran tette tiszteletét a debreceni kapuk előtt, azután meg már vagy két esztendeje alig is volt termés: mert ha esett, akkor úgy esett, mintha dézsából öntögették volna, majd meg a szárazság ütött be, ekkor meg ezer aranyért se lehetett volna az égből egy akkorka esőcseppet kifacsarni, mint egy pirinkó köles. Szó ami szó, felette kutya időjárás vala s a debreceniek a kenyérből, borból és husból nagyon megkezdtek szűkülni. De még a pénz dolgában is. Ugy, hogy még Alapi Bertalan urunk is imigyen kezdé a fiának, Gáspárnak irt levelét:

— Magam felől azt irhatom, hogy egyébképpen jó egészségben volnék, csak hogy mindenből felette megszűkülök és az erszényt igen bántja a kólika...

Már pedig, ha Alapi Bertalan urunk imigyen zengi a pénz szűkét, aki pediglen Debrecen városának leggazdagabb polgára, tanácsbéli tag, a mézárások atyamestere, elképzelhetjük, hogy a várost silány idők látogatták.

De a város képe is mintha megváltozott volna. A nemes polgárok, reggelenként, nem jártak büszkén kifeszített mellel és tühegyesre kikent bajusszal a templomba; lépteiket sem rótták hetykén egymásután, a gond lenyomta fejüket, közelebb a földhöz s hajszuk hol eselőre, hol hajszra állott, ábrázatuk pedig olyan vala, mintha savanyu ciberével kezdenék s végeznek a napot.

A város kasszája is hasonlatos vala a legényzsebhez s nemes Nagy Mihály uram, a város érdemes bírja, látatlanból is oda adná egy árva réz polturáért, ha ugyan kinalna érte valaki ennyit.

Pedig pénz kellett! Még ha a poklok legmélyebb fenekéből is. Jusszof aga, már harmad napja, kétezer lovaggal kétezer gyaloggal őrizi a város kapuit s nincs kisebb kívánsága, mint ezer jó arany, meg háromszáz szapu buza. A buzát már valahogy összerakták, ha nehezen is, az aranyknak a hija azonban még a harmadik nap is ezer arany volt. Még egy nap s Debrecen városának tizenkét legszebb szűzét — mert ezzel fenyegetődött Jusszof aga — elhurcolja a pogány...!

Nemes Nagy Mihály uramat szoritotta e miatt a gond leginkább, mert vala neki egy szépséges szép leányzója, — tiz határban is legszebb leány — az Eszter. Hogy pedig Eszter milyen szép leány, átadom a szót az egykori krónikásnak:

— Szébb az ő orcája, mint a teli hold, szébb az ő szeme mind csillagoknál, szébb az ő ajka mosolygása a hajnali hasadásnál, szébb az ő haja a fekete karbunkulusnál...

Bizony, bizony, nagyon szorult helyzetben volt Nagy Mihály uram. Köny borította az orcáját s iszonyatosakat sóhajtott, ha erre gondolt. Hát azért nevelte ő a leányt, a szépséges Esztert, azért oltta még a szellőtől is, hogy holmi istentől elrugaskodott kontyos ölelgesse, még a napsugártól is elzárt szobában... No erre minden vére forrongásba jött.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Üzlet-megnyitás.

1 elegáns ruha legújabb divat szerint ... 10.— frt
 1 angol dupla gallér 3.— «
 1 remek selyem blouz 4.50 «
 1 elegáns felsőkabát 9.— frt és feljebb.
 1 leánykabát legújabb 3.— «
 1 halcsontfűző 95 kr. és feljebb.

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek.

Budapest, Kerepesi-ut 40.

Női ruha- és felöltő áruház a „Párisi nő“-höz.

Tavaszi beálltával szükséges áruházunkat fölkeresni.

Áraink a legolcsóbbak az országban.

1 eleg. angol Costüm ... 40 frttól kezdve.	Valódi atlasz Cachmirvagyselyem-
1 remek selyem blouz ... 4 frt 50	fényű Cloth paplan ... 3 frt 50
1 legújabb alakból ... 3 frt 50 és felj.	Szegedi lepedő darabja ... 95
1 gyönyörű paletó ... 6 frt 50	1 vég rumb. vászon 6 1/4 széles 5 frt 80
Ugyanaz leánykák részére ... 4 frt 50	1 készlet ág- és asztalterítő ... 5 frt —

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek.

HERGZEG ÉS HORVÁTH

BUDAPEST, Kerepesi-ut 52.

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1903. április hó 25-én.

M. kir. Operaház.

Bonci Alessandro ur vendégfelléptével:

Rigoletto.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette Verdi.

Utána:

Csárdás.

Balet 3 felvonása. Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Egyéniség.

Színmű 3 felvonásban. Irta Szemere György. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

A khinai mézes helek.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Howard Tallbot. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.

A berlini «Deutsches Theater» vendégjátéka:

Éljen az élet.

Kezdeté 7 órakor.

Magyar színház.

A drótos lól.

Nagy operette előjátékkal 2 felvonásban. Irta León Viktor. Zenéjét szerző Lehár. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

Egyiptom.

Három felvonásban, 120 színesen vetített képpé és 16 mozgófényképpel. Irta Ráth István. Kezdeté fél 8 órakor.

Schoffola Ernő

A rugyantágyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrásy-ut 2

Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre árjegyzék ingyen.

Folies Caprice

VII., Révay-utca 18.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

11 órakor: Ma nagy újdonság: 11 órakor.

* * A kulisszák mögött. * *

Bohózat. Irta: Caprice.

Ezt megelőzi:

* * Egy szőrös história. * *

Bohózat. Irta: Caprice és

* * „A propellerkapitány.” * *

Bohózat. Irta: Neptun.

A remek télikeriben reggel 5 óráig Munczy Lajos hírneves zenekara játszik.

Ajándék-

56

számba megy az olcsóság, a milyen olcsón lehet vásárolni

„Merkur“ kerékpárt,

kerékpár-alkatrészeket és gummit a

„MERKUR“ kerékpárgyárban

Budapest, VI., Eötvös-utca 37.

Egy elegáns, modern, könnyűjárású „Merkur“ kerékpár teljes felszereléssel, Acetylen-lámpával 130-150-200 kor. Egész készlet „Merkur“ gummi (2 köppeny, 2 tömlő) 23-26 kor. kizárólag nálam kapható. Egy köppeny 7.50-8.50, 1 lég-tömlő 4-5 korona.

Csak rövid ideig, míg a készlet tart.

Excelsior“ léggömbök csekély szépséghibával elismert legjobb legelő a kontinensen, darabonként 8.50 kor., ez előtt 7.-kor. Egy pár kitérő pedál 5-6 kor. Egy pár kitérő nyereg 5-6 kor. Mindenemű fel nem sorolt alkatrészek raktáron vannak és olcsón kaphatók.

Javítások olcsón és szakemberrel készíttetnek. Zománcos és nikelbevonás, átalakítások a leggyorsabban eszközöltek.

Használt kerékpárok raktáron vannak és becsereítetnek.

Vidéki megrendelések aznap lesznek elintézve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

POLACSEK JÓZSEF

„Merkur“ kerékpárgyár és javítóműhely, kerékpáralkatrészek és Pneumatik-raktár.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (Bár mind kusza természetű) mert nagyobbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek,

azok bőven ellátják hazukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskataly és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a nimesen oly ház, melynek fala mellett a legeskevényibb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekebb díszre alkalmas, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legkínzóbb szőlőfaj, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus birtokunk ingyen és bérmentve küldetlik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültvénytelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 53

Fellner Ármín

bejegyzett cég (10 évi főnállás), Bpest, Vörösmarty-utca 40., fizetésképtelen kereskedőkkiegyeztetését eszközölnék, kutatásokat és megfigyeléseket elfogadnak és ezeket gyorsan és legszigorúbb titoktartás mellett keresztülviszik. Bármily helyről megbízható információkkal szolgálnak, jutányos díjjal. 89

A már 29 éve a világot uraló eredeti angol «Helical-Premiera» kerékpárokat melyen leszállítva 125 frttól feljebb, havi 8 és 10 frtos részletekre előrendelhető «Cyclon» gépeket 90 frttól és kerékpár-alkatrészeket nagy bevásárlásaink folytán 30% árcsökkentéssel szállítunk vidékre is bérmentve.

1 drb I.-rendű külső gummi jótállással ... frt 5.— és 3.50
 1 drb I.-rendű belső gummi jótállással ... frt 8.— és 2.—
 1 drb jó minőségű Acetylen-lámpa frt 2.25 és 2.—
 1 pár kitérő pedál „ 2.75 „ 2.25
 1 drb jó minőségű kerékpár-lánc frt 2.50 és 1.90
 1 drb angol nyereg „ 3.25 „ 2.—
 1 klg. Calcium Carbíd frt —.35
 Nagy árjegyzék 300 képpel magyar vagy német nyelven ingyen és bérmentve.

LÁNG JAKAB és FIA

az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb kerékpár-raktára.

Budapest, VIII., József-körút 41. sz. Fióküzlet: VII., Rottenbiller-utca 1. sz.

Az árak kitűnőségért kereskedünk és nem tetszőkért a pénzt visszaküldjük vagy kicseréljük.

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva az 1903. évi április—juniusi negyedévre

← Egy korona 50 fillér, →

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28., rendelik, azoknak jóval mérsékelt ár mellett,

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40-50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, díszes boríték van. A szabásminták magyarazata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olesó magyar divatlapra.

A Budapesti Bazár megjelenik havonkiut kétszer, minden hónap elején és közepén.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezeti kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyeget felül még 40 fillér küldendő.

Előkerítés.
Május végén is teljes sikerrel ültethető örökös kucsal zárható gledischia sörényecemete. Ezre 6 forint, két éves erős, elegendő száz méter kerítéshez. Arjegyék, kezelési utasítás ingyen Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Erdőőri.
esetleg erdőlegényi állás betöltendő előbbi 600, utóbbi 400 kor. fizetéssel és egyéb állományos illetményekkel. Határidő: május 20. Cím a kiadóhivatalban. 1826

Gazdasági irnok
kerestetik azonnali belépésre, fizetése havonként 50 korona, borpénz havonként 10 korona és teljes ellátás. Megkivántatik gazdasági tanítvány elvégzése. Kérvényekhez bizonyítvány másolatok mellékelendők. Cím a kiadóhivatalban. 1822

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessoewffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.
Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 frittól feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Wiener és Grünbaum es. és kir. udv. szabóknál szereztem.

Pályázat.
Egy erdészjelölt és hét (7) erdészgyakornoki állás betöltendő. Az erdészjelölt évi fizetése 1000 kor. és a törvényeszerű lakbér, az erdészgyakornokok pedig évi 1000 korona segélydíjban részesülnek. Határidő: május 4. Cím a kiadóhivatalban. 1828

Üzletvezető,
ki jelenleg fogyasztási szövetkezetnél van alkalmazva, 30 éves, nős, jó bizonyítványokkal rendelkezik, üzletvezetői, raktárnoki, felügyelői vagy utazói állást keres. Jakubicsok József, Pécs, Kossuth-u. 22. 1817

Női modell-
kalapokat tartok raktáron és juttányosan árusítom. Alakítást, tollgöndörítést, festést, papír- és selyem lámpaernyőket legpompásabb kivitelben készítek. Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen eszközölök. Gellértné Koronaherceg-u. 2. I. em. 58. 38

Fogházörmester
felvétetik. Évi fizetés 800 korona, 240 korona lakáspénz, esetleg természetbeni lakás és egyenruházat. Pályázati határidő: május 31. Cím a kiadóhivatalban. 1825

Vincellér,
szerény igényű, ki a szőlőszetben és a kert munkához is ért s hajlandó a házi munkában is segíteni, azonnali belépésre kerestetik. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalban megküldhető címre küldendők. 1824

Járásbírói
írni állás betöltendő. Évi fizetés 1000 kor., szabályszerű lakáspénz, esetleg természetbeni lakás. Pályázati határidő: május 10. 1818

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő. Erzsébet-körút 58, ki képez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbeli legajánlatjukat el a könyvvitelt.

Ki veszi át
a „Magyar Remekírók” megrendelésemet 20 forintos (60 koronás) kedvezményre? Cím: Róm. kath. tanító Ottlaka. 1806

Pénzügyigazgatóság-
nál hivatalos felvétetik. Javaldalmazás: évi 500 kor. fizetés, 120 korona lakáspénz és 60 kor. ruhaátalány. Pályázati határidő: máj. 20. Cím a kiadóhivatalban. 1806

Központi
vármegyei ürmester évi 900 kor. fizetéssel és vonalkilométerenként számított 6 korona 60 fillér utazási átalánnyal javaldalmazva felvétetik. Határidő: 6 hét. Cím a kiadóhivatalban. 1810

Vármegyei hajdu
felvétetik. Javaldalom: évi 500 korona fizetés, 80 kor. lakbér és ruhailetmény. Az állás nyugdíj jogosultsággal jár. Határidő: május 10. 1819

Folyamfelügyelő
állás betöltendő. Évi javaldalom: 800 kor. fizetés, 120 kor. lakáspénz és 12 kor. irodai átalány. Határidő: május 15. Cím a kiadóhivatalban. 1811

Gépész
kerestetik a f. évi cséplési időre egy nagyobb uradalomba. Bizonyítvány-másolatok a kiadóhivatalban megküldhető címre küldendők. 1823

Éves gépész
kerestetik egy nagyobb gazdaságba, ki kovácssegédet tartani köteles és a gazdasági gépek kezelésén és karbantartásán kívül az összes kovácsmunkákat és lóvasalást végezni tartozik. Ajánlatokhoz bizonyítvány másolatok mellékelendők. Cím a kiadóhivatalban. 1821

Keresek
megvételre 30-50 hold jó minőségű termőföldet Torontál-, Temes- vagy Krassó-Szörénymegyében. Cím: Sárk Ferenc, Beodra.

Gépkezelő,
képesített fűtő, ki az elektrotechnikában is jártas, állást nyer. Fizetése az állami altszék részére előírt fokozatos előléptetés mellett évi 800 korona, természetbeni lakás és 100 kor. évi ruhailetmény. H. táridő: jun. 1. Cím a kiadóhivatalban. 1820

Kapus
kerestetik állami intézetbe. Fizetése az állami altszék részére előírt fokozatos előléptetés mellett évi 800 kor. természetbeni lakás és 200 kor. ruhailetmény. Határidő: június 1. Cím a kiadóhivatalban. 1829

Segédtszti állás
azonnal betöltendő. Megkivántatik a m. óvári gazd. akad. végbizonyítványa, a magyar és német nyelv bírása. Egy évi próbaszolgálat után véglegesítés, folyamodványok a kiadóhivatalban megküldhető címre küldendők. 1831

Ha sok pénzt akar
nyerni, válaszd meg magának a szerencseszámot az alábbi osztálysorsjegyekből és külddön postautalványon tetszése szerint egészért 12.—, félért 6.—, negyedért 3.—, nyolcadért 1.50 koronát
Schlesinger J. és Társa bankházhoz
Budapest, V., Váci-körút 30. sz. 64
ahol első kézből kapja a május 22. és 23-ra szóló sorsjegyet a következő szerencseszámokból:
4661-700, 8731-45, 9051-75, 10.941-50, 13.126-35, 23.026-50, 31.036-10, 37.426-50, 58.076-100, 68.201-25, 91.276-300.
A következő osztályok árának költségmentes beküldésére postacsekkeket küld a bank.

Magy. kir. államvasutak.
62.189/903—C/II. sz.
Hirdetmény.
Magyar-német fa- és kéregforgalom.
(Új állomások felvétele.)
Folyó hó 20-tól való érvénnyel a következő állomások vételnek fel a díjszabásba:
1. Az A) kivételes díjszabásba a m. kir. államvasutak Bossány trs. (Ozór állomásról származó küldemények részére) és Trensén trs. (Trensén-Baánról származó küldemények részére), valamint a porosz kir. államvasutak Fürstenwalde, Meseritz és Neusalz a/o. állomásai.
2. A B) kivételes díjszabásba a porosz kir. államvasutak Fürstenwalde, Meseritz és Neusalz a/o. állomásai.
3. A C) — a) és b) — kivételes díjszabásba a porosz kir. államvasutak Tempelburg állomása.
A közvetlen díjtételek az alábbi táblázat szerint képezendők:

Mely állomás részére	Az alábbi állomások részére tennálló díjtételekhez, illetve díjtételektől	Hozzáadandó pfennig 100 kg.-t	Levonandó
1. A) kivételes díjszabás.			
Bossány átm.	Bossány helyben ...	—	4
Trensén	Trensén „	—	3
Fürstenwalde ...	Cüstrin	10	—
Meseritz	Lissa i. P.	43	—
Neusalz a/o.	Glogau	13	—
2. B) kivételes díjszabás.			
Fürstenwalde ...	Cüstrin	2	—
Meseritz	Lissa i. P.	20	—
Neusalz a/o.	Glogau	4	—
3. C), a) és b) kivételes díjszabás.			
Tempelburg	Posen	45	—

Budapest, 1903 április hóban.
A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részleges vasutak nevében is.
(Utánnomás nem díjazatik.)

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla fogvizének** használatát mellett — üvege 35 kr. — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)
BARTILLA WINKLER ED.
Wien, 19/1., Sommergasse 1. Főraktár Budapesten: Török J. Király-u. 12., Andrásy-ut 29., Dr. Egger Váci-körút 17. Csakis Bartilla fogvizet kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. 9

A tengerszem.
Fenn a hegyek tetején terül el bájos fenségében a tengerszem, melyről azt tartja a néprege, hogy a tengerrel van összeköttetésben földalatti csatornákon. Titokzatos mélysége van és minden percben más és más színeket játszik. Található hasonlított valaki az egyes húzásokon mindig más és más színekben jelentkező osztálysorsjegyeket is ilyen tengerszemhez, mely titkos csatornákkal van összekötve a milliók aranytengerével, amelyekből már olyan sokat hozott felszínre a Hecht bankház főnyeremények alakjában. Vásároljon tehát osztálysorsjegyet a Hecht bankháznál, Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körút 32. Húzás május 22. és 23. Egész sorsjegy 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fillér. 63

Alapított 1859. évben.
LÖWINGER JÓZSEF
Budapest, Erzsébet-körút 19.
Magyarország legnagyobb varrogép-raktára.
Legjobb Singer hímző- és varrogép 60 koronától feljebb.
Varrogépeimet kényelmesen havi részletfizetésre is adom. 49 Gépeimért 5 évig jótállok.
Javitásokat juttányos árban készítek.
Ügyönköket felveszek.

Le az árakkal!
FENYKÉPNAGYÍTÁS
(Platina arckép) bármely, legdrágább arckép után, művészi kivitelben és a megszö amlásig hű hasonlatossággal, elegáns aranyozott antik vagy egetett aranykerettel. 81
Darabja 11 korona.
Remek kivitelűt keszesküldök.
Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizesszük.
Csak az „EOS” műintézetnél
Budapesten, Teréz-körút 39. kapható.
Magyar kir. államvasutak igazgatósága.
67.573. számhoz.

Hirdetmény.
A budapest-marcheggi vonalon közlekedő vonatoknak Esztergom csavargözös megállóhelyen való újbóli megállítása.
Mint hogy az esztergomi helyi gőzhajó-részvénytársaság csavargözös menetét Esztergom város és Esztergom csavargözös megállóhely között f. évi április hó 4-ével ismét megindította, a fenti naptól kezdve a budapest-marcheggi vonalon közlekedő személyszállító vonatok, melyek Esztergom csavargözös megállóhelyen menetrendszerű tartózkodással bírnak, ott ismét megállítanak és ennek folytán Esztergom városba szóló közveiden menetjegyek is ismét kiadtnak.
Budapest, 1903 április hóban.
(Utánnomás nem díjazatik.)
Az igazgatóság.

TIRGRAM
Legjobban ajánljuk mint egyedüli szert a poloskák és petei teljes kiirtására üvegekben kor. —40.—, —80. 1.20, félliter kor. 2.60, 1 liter kor. 5.—. — Tirgram-por mindenféle féreg ellen dobozban 30, 60 fill., 1/2 kiló kor. 4.—, 1 kiló kor. 8.—. Kapható minden gyógyszár-, drogériák, festék- és fűszerezletekben, helyben és vidéken.
Főraktár: TIRGRAM-TÁRSASÁG, Budapest, Károly-utca I. sz.
Értékellen utánnomásoktól óvakodjunk, valódi csak az, ahol a „TIRGRAM” név az üvegen látható. 44